

Brezobrestna posojila na zidanje hiš. J. P. v M. S. Šel nam ni znano, kateri denarni zavod daje taka posojila; menimo, da nobeden. V kolikor so obstojale ali še obstojajo zadruge, ki se pečajo z dajanjem brezobrestnih posojil, je treba čakati mnogo časa, preden pride kdo na vrsto, ker se navadno posojila dajejo iz deležev, plačanih od zadrugarjev, ki pristopajo baš v upanju, da bodo takega posojila deležni. — V Mariboru daje hipotekna posojila na najdaljšo dobo Spodnjaestarska ljudska posojilnica, a le do polovice vrednosti nepremičnin, proti vknjižbi na prvo mesto in plačilu obresti.

Vilina odškodnina za sadonosnik, odvzet za banovinsko cesto. I. T. v S. Preko Vašega sadonosnika grada banovinsko cesto; posekali so Vam mnogo rodovitnih sadnih dreves in uničili 60 m plot. — Banovina Vam mora vsekakor plačati odškodnino za odvzeto zemljišče in uničeni plot. Višine odškodnine Vam žal ne moremo navesti. V sporu bo morda mnenje sodnih cenilcev Vašega okoliša. Nje povprašajte. Imena zveste na občini ali na sodišču.

Rubež v izterjavo povprečnine brez predhodnega opomina. A. S. v S. Leta 1935 Vam je sodišče naložilo plačilo 100 din povprečnine; pred mesecem so Vas na lepem prišli rubit brez kakšnega prejšnjega opomina. — Sodna odločba, s katero Vam je bilo naloženo plačilo povprečnine, postane pravomočna v osmih dneh. V istem roku bi morali plačati povprečnino, ako ni bil določen kak daljši rok. Sodišče nikakor ni obvezano, pošiljati Vam še kakke opomine, marveč je upravičeno uvesti v izterjavo povprečnine izvršbo, čim preteče omenjeni rok. Sodna odločba Vam je bila ustno objavljena ali pa dostavljena v pismenem odpravku.

Sosed zasaja drevje tik za mejo (njivo). I. B. v R. — Ob Vaši njivi je imel tudi сосед njivo; v zadnjem času jo je delno spremenil v travnik ter zasaja drevje tik za mejo. Zaradi tega Vi ne morete svoje njive zorati do meje tako, kakor ste jo preje. — V splošnem ima vsakdo pravico spreminjati kulturo svojih zemljišč in saditi drevje do meje. Le v primeru, ako ste Vi (vštevši Vaše lastniške prednike) že 30 let javno, brez prošnje in sile z zavestjo, da imate k temu pravico, pri oranju do meje stopali preko meje, odnosno obračali na sosedovem svetu in s tem priposestvovali zadevno služnostno pravico, bi mogli soseda prisiliti na odstranitev dreves, ki ovirajo navedeno obračanje.

Dolžnica ne more plačati obrokov. F. T. v B. Odvetniku dolgujete pravne stroške, plačali ste že več tisočev, sedaj pa ne zmorete niti obrokov; toži Vas na plačilo cele glavnice. — Ako Vam je bila priznana zaščita in je bil dolg znižan na polovico, sme odvetnik iztožiti le vse obroke znižanega dolga, ne pa celo glavnic. Ako pa ne zmorete plačila zaradi elementarnih neugod, zaradi katerih ste bili oproščeni plačila davkov, sme od-

vetnik iztožiti le vsakokratni obrok in šal sive tudi voditi izvršbo.

Brat daje bratu-previzičkarju neradostno oskrbo. A. M. Po smrti očeta je prevzel posestvo Vaš brat, ki bi Vam moral po poslednjevoljni odredbi očeta dati popolno oskrbo do smrti. Brat skrbi zelo slabo za Vas, nasprotno pa Vi na njegovem posestvu pridno delate in ste delali še tudi pred smrtjo očeta. Vprašate, ali ste upravičeni zahtevati za svojo delo plačilo in ali bi se mogli odseliti. — Preglejte dobro očetovo oporoko, odnosno eventualni dedni dogovor, ali piše tam kaj o tem, da bi morali Vi po svojih močeh ali kakor koli pomagati pri delu na bratovem posestvu. Le ako ni v tej smeri ničesar določenega, tedaj Vam pritiče za prostovoljno opravičena dela odmena. Ako Vas je brat prosil za pomoč ali ako ste mu pomagali z njegovo vednostjo in voljo, tedaj Vam mora plačati toliko, kolikor znaša povprečna primerna mezda za enaka dela v Vašem kraju. Ako pa ste delali brez izrecnega ali tihega soglasja s bratom, tedaj morete zahtevati le toliko, kolikor je Vaš brat s tem prihranil (obogatel), odnosno je prišlo posestvu v prid. — Isto velja za delo pred očetovo smrtjo. Takrat najbrž prevzičkar, odnosno oskrbe niste imeli izgovorjene, zaradi česar bi trebalo všeti vrednost oskrbe, ki Vam jo je brat dal. — Pravica zahtevati primerno mezdo zastara v treh letih, iz naslova obogatitve pa morete tožiti skozi 30 let. — Na vsak način ste upravičeni iztožiti od brata vse one datjave, ki jih je dolžan dajati po očetovi odredbi. Ta pravica (do posameznih datjav) zastara v treh letih. — Od brata odseliti in zahtevati oskrbo v denarju bi mogli zahtevati le, ako bi Vam bilo bivanje pod njegovo streho neprimerno oteženo. Ako pa ta pogoj ni podan, je stvar sosednjega dogovora, ali Vam hoče namesto datjav prevzičkar izplačati odpravnino. Nam se znesek 25.000 din z ozirom na Vašo mladost in ako niste dolžni na posestvu pomagati, ne zdi pretiran. Povprašajte za mnenje še kakšnega sodnega cenilca Vašega okraja, zlasti tudi glede primerne mezde za Vaše delo.

Ali mora mati plačati bolnišnične stroške za sinova? F. Z. Zakon o bolnišnicah določa, da plačujejo bolnišnične pristojbine bolniki sami ali drugi, ki so po zakonu za to zavezani, razen, ako občina potrdi, da tega ne zmorejo. Po občem državljanem zakonu bi morali stroške oskrbe Vaše žene v bolnišnici plačati Vi kot njen zakonik mož. V podrejeni vrsti bi morala te stroške plačati Vaša žena sama, ako ima s čim, odnosno ako ima kaj premoženja; ako pa tudi žena ne zmore plačila, preide dolžnost plačila na njene starše. Nikakor pa ni Vaša mati dolžna plačevati bolnišnične stroške za sinova. Brez predhodne tožbe in sodbe se Vaši materi ni treba bati sodne rubeže. Zoper eventualno administrativno rubež pa se naj pritoži na bansko upravo.

Med veslarji je bil eden, ki sta ga Matjažek in Tinček zelo ljubila. Bil je tih, molčeč. Toda če sta ga prosila, jima je pripovedoval — v domačem jeziku, da je doma tam daleč pod gorami, da so mu okrutni grofje razbili družino, njega prodali v sužnost, na galejo, sinka pa zaprli v grajsko temnico. »Močno ti je bil podoben!« je rekel in pobožal Matjažka po licu.

(Dalje prihodnjik)

Potepuhov humor (Štiri slike brez besedila)

Ciganska

Kmet (ciganu): »No, cigo, eno uro že ješ, zdaj si že gotovo sit!«
Cigan: »Še ne preveč, le čeljusti so nekoliko utrujene...«

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Spredaj na kljuno je sedel možakar in z lesenim kladivom tolkel na kovinsko ploščo takt, po katerem so veslali. Z budnim očesom je pazil na veslarje. Če je kdo le za

37

hipec prepozno poprijel, je namignil pazniku, ki je neusmiljeno zavihtel svoj korobač.

Če so pluli v kako luk, so razvili benečansko zastavo, rdeče polje z levom sv. Marka, ki so ga častili za zaščitnika. Pred to zastavo je vse trepetalo razen — Uskov. Galeja se je vračala v Benetke.